

[Gustav Pedersen.]

enkling i administrationen kunne der måske være anledning til at minde om, at venstre altid taler om forenkling, når det er i opposition, medens de forenklinger, der virkelig er gennemført, i reglen har været realiseret under socialdemokratiske regeringer og ifølge disse regeringers initiativ.

Jeg synes, der er god grund til at takke regeringen, fordi den ikke gennem de økonomiske vanskeligheder, der skulle overvindes, har tabt modet til at gå i gang med forberedelsen af og gennemførelsen af de sociale fremskridt, som budgetterne efterhånden kan bære. Der er i de forløbne to år gjort en værdifuld social indsats, og vi har nu gennem trontalen fået at vide, at forslaget til lov om arbejderbeskyttelse, der blev forelagt i sidste samling, vil blive gennemført, at der påtænkes et eengangstillæg til alders- og invaliderentemodtagere, at der overvejes forslag om bosætningslån og forbedringer i reglerne om barselhvile til kvinder, der arbejder i erhvervslivet, at forslaget, der åbner muligheder for en særlig refusion af arbejdsløsheds-kassernes socialt betonede udgifter til forsørger- og børnebidrag, vil blive gennemført, og at regeringen arbejder med planer om vederlagsfri calmettevaccination af børn under den skolepligtige alder og ændring af loven om statsstøtte til behandling af tuberkulose.

Udover de bemærkninger, jeg har gjort om genopbygningsarbejdet i almindelighed, er der grund til en særlig omtale af boligbyggeriet. Hele det arbejde, der er udført på dette vigtige område, kan være et skoleeksempel på, hvor nødvendigt det kan være for samfundet ikke blot at regulere, så der kommer plan og orden i et vidtstrakt arbejdsfelt, hvor manglende plan ville betyde kaos og stagnation, men også, om det bliver nødvendigt, at være initiativtagende.

Den første del af opgaven, at organisere en fornuftig fordeling af materialerne, må vel siges at være gennemført i det store og hele, men hvis det skulle blive sådan, at det forhåndenværende materiale og den til rådighed stående arbejdskraft ikke kan udnyttes, fordi der mangler finansiering, kan samfundet ikke se roligt på, at de lejligheder, der tiltrænges så hårdt, ikke bliver bygget.

Et par tal vil belyse den indsats, regeringen har øvet på dette område: I 1946 blev der kun færdiggjort 10 400 lejligheder, i 1947 12 000. I 1948 derimod nåede man 20 400, og i 1949 venttes der færdiggjort et lidt større antal lejligheder end i 1948. Skellet er altså der, hvor regeringsskiftet er.

Siden de store byggekrak omkring 1908

har boligbyggeriet her i landet kun delvis været formidlet gennem privat initiativ, og der er ikke noget, der tyder på, at en ændring i dette forhold skulle være nær forestående. Derfor ville det være letsindigt, om det arbejde, der her er påbegyndt for at nå frem til blot et tåleligt udbud af lejligheder, blev hemmet.

Angående forsvaret er jeg indforstået med de bemærkninger, statsministeren fremsatte i åbningstalen. Enhver vil kunne forstå, at vi ikke kan fuldende en ordning, forinden der er skabt klarhed over vore forpligtelser og rettigheder som deltager i Atlantpagten. Men på de områder, hvor en fast lovgivningsmæssig ordning kan gennemføres, bør det naturligvis ske.

Jeg tænker ikke, at det kan sære de partier, der tidligere karakteriserede sig selv som forsvarsvenlige, at jeg gør dem opmærksom på, at de nu har fået adgang til den ønskesituation, de altid tidligere talte om, nemlig den at få forsvarsspørgsmålet løftet op over de almindelige partistridigheder.

Der ligger ikke deri nogen erkendelse af, at det var socialdemokratiet, der trak dette spørgsmål ind i de taktiske manøvrer, som politiske partier så let kan komme ind i. Den side af sagen klarede venstre og højre og senere venstre og det konservative folkeparti stort set alene. Jeg behøver kun at nævne forsvarsstridighederne i 1909—10 og finanslofstemningen i foråret 1929 for at give to karakteristiske eksempler fra to afgørende epoker på hver side af den første verdenskrig.

Det skulle ikke være nødvendigt at understrege, at det er med sorg, at socialdemokraterne har måttet konstatere en udvikling, der gjorde sådanne skridt nødvendige. Vi kender imidlertid vort ansvar, og vi vil handle derefter. Jeg skal være så oprigtig at indrømme, at jeg så til gengæld havde ventet en tilsvarende ansvarsfølelse hos den del af oppositionen, der var enig med os i, at Atlantpagten var nødvendig for Danmark.

Jeg ønsker selvfølgelig ikke, at forsvarsministeren ikke skulle kunne kritiseres. Det må være enhver oppositions ret at kritisere på alle områder, men det har man jo ikke kunnet nøjes med. Når man i visse venstreblade går så langt som til at kolportere løse rygter fra en tilfældig officer som et led i en simpel politisk venstrekampagne mod forsvarsministeren, er der ikke meget tilbage af de gamle skønne talemåder om at løfte forsvarssagen op i et højere plan.

Jeg ved ikke, om vi under denne finans-